

عنوان مقاله:

مفهوم شناسی صمت و نطق در نهج البلاغه

محل انتشار:

دومین همایش ملی نهج البلاغه در آراء و اندیشه های اسلام شناسان (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسندگان:

مرتضی امامی - استادیار گروه معارف اسلامی، دانشگاه کاشان، کاشان، ایران

معصومه علی بخشی - دانشجوی دکتری علوم و معارف نهج البلاغه، کاشان، ایران

خلاصه مقاله:

کتاب شریف نهج البلاغه به عنوان یکی از میراث‌های عظیم و گرانمایه مسلمانان دربردارنده معارف والای الهی در موضوعات مختلف می باشد. مباحث اخلاقی و تربیتی بخش قابل توجهی از نهج البلاغه را به خود اختصاص داده است. صمت و نطق به عنوان دو مفهوم اخلاقی در نهج البلاغه، از اهمیت ویژه ای برخوردار است. صمت به معنای خاموشی و سکوت کنترل شده، راهی برای در امان ماندن از آفات زبان است که انسان برای تهذیب نفس باید به آن متمسک شود. مفهوم نطق به معنای سخن گفتن، به عنوان یکی از نعمتهای الهی است که به انسان عطا شده است. واژه اصمت» به همراه مشتقاتش ۲۰ بار و واژه «نطقه نیز با مشتقاتش ۴۸ بار در نهج البلاغه آمده است. اما همه آنها کاربرد اخلاقی ندارند. صمت از ذکر خدا، کلمات حکیمانه و از روی عجز و ناتوانی مذموم و صمت از روی حلم، حکمت، مصلحت و برای محفوظ ماندن از خطاهای زبان ممدوح است. در مقابل، نطق از روی هوی و هوس، نطق ظالمانه، نطق دنیاپرستان و نطق شیطان و پیروانش مذموم و نطق صادقانه، عادلانه، حکیمانه و از روی حق ممدوح است.

کلمات کلیدی:

امام علی (ع)، نهج البلاغه، صمت، نطق، اخلاق.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1505776>

